

III. VÁLLALATALAPÍTÁS, ÜZLETI TERV

Szerző dezs

Vállalkozásgazdaságtan tétel

Az erőforrások főbb jellemzői és csoportjai
 Erőforrásnak nevezzük a termeléshez, szolgáltatáshoz tényezőket összefoglalóan. Az erőforrások pénzbe kerülnek (gépek, berendezések, bér, működési költségek). Az erőforrás-felhasználás a cégek egyik sikertényezője, fontos az erőforrás mennyisége, összetétele, és a felhasználás módja.

A hatékony erőforrás-felhasználás befolyásolja:

- az árakat (költségeken keresztül) ®
- a versenytársakat
- a nyereségeket ®

fontos a hatékony és optimális erőforrás-felhasználás Az erőforrások átválthatók, de csak bizonyos határok között, így helyettesíthetők egymással. (munkaerő – robottechnika, kereskedelem – önkiszolgálás)

Erőforrások fajtái: - tartósan befektetett tárgyi eszközök, - forgóeszközök - munkaerő (ember), - információ, - immateriális javak

Konkrét erőforrások kézzelfoghatók, a befektetett tárgyi eszközök, a forgóeszközök, az emberi erőforrás (létszámelem) sorolható ide.

Absztrakt erőforrások közé tartozik az emberi erőforrás (tudás, lojalitás, szervezeti kultúra), az információ és az immateriális javak.

1.)

Tárgyi eszközök:

egy évnél hosszabb ideig
szolgálják, a termelési-
szolgáltatási
tevékenységet Minden 1es
épület, berendezés, autó
és eszköz ide tartozik.

A

tárgyi eszközök csoportjai:

-

ingatlanok (föld, épület,
iroda) - műszaki berendezések, gépek,
járművek - egyéb berendezések,
felszerelések - tenyészállatok

A

tárgyi eszközök tényleges
használati idejét számos
tényező befolyásolja, de
a használati idő természetesen a
gondos
karbantartással növelhető. A tárgyi
eszközök beszerzésekor kifizetik az
eszköz
teljes vételárát. A
beszerzési értéke a
cég által előállított
termék vagy
szolgáltatás árába
hosszú időszak alatt épül be. Az
eszközök értéke
folyamatosan csökken, amortizálódik. A
tárgyi eszközöknek, mint
erőforrásoknak
sajátos vonása, hogy az
amortizáció
el-számolása
költségnövekedéssel
jár, de
pénzkiadást nem von maga után.
A tárgyi
eszközök beszerzése és
használatbavétele hosszú,
több szakaszból álló
folyamat,
amit beruházásnak neveznek.

A

tárgyi eszközök élettartama,
elhasználódása

A

tárgyi eszközök
élettartamán az
üzembehelyezéstől az üzemképes
állapot fennmaradásáig
tartó időszakot értjük. Az
élettartam függ:

- fizikai

elhasználódástól az eszköz
állaga romlik,
teljesítőképessége
csökken, működési
hatásfoka is romlik

-

gazdasági–erkölcsi

avulás

®

vállalattól független
környezeti tényező hatására
következik be, a
termelékenység-növekedés
valamint a műszaki fejlődés

Amortizáció:

tárgyi eszközökbe
fektetett tőke megtérülési
folyamatát amortizációnak
nevezzük, amikor is az
adott eszköz értékét
átadja a vele előállított
termékek-nek. Az
értékcsökkenés
az átadott gépérték
termékegységre (időegységre
jutó) részét jelenti. Az
amortizáció pénzügyi,
számviteli vetülete.

Amortizáció

funkciói:

-

értékátvitel: a

termék

értékébe átment

eszközérték

költségtényező, az

ön-költség része - finanszírozási

forrás: a tárgyi eszköz

pótlási, illetve bővítési

alapjának

létre-hozásával

- konjuktúraszabályozó:

az adott amortizációs módszer az

önköltség, a

nyereséget és a

nyereségadót, valamint az árat is

befolyásolja

.

Bruttó érték: az eszköz

beszerzési értéke

.

Nettó érték:

bekerülési

érték és az elszámolt

amortizáció

különbö-zete

.

Maradványérték: az eszköz

használati ideje alatt

költségként el nem számolt

érték, az eszköz

selejtezési értéke.

Az

amortizációs módszerek

azok az eljárások, amelyekkel az

eszközérték elosztható, az

egyszeri kiadás

folyó költségé

konvertál-ható.

Lineáris

módszer: az

értékvesztés időarányosan,

évente azonos összeggel való
elszámolása
költ-séggként.

Előnye:

egyszerű, könnyen
áttekinthető, segíti a vállalati
kalkulációt, a vállalatok,
ágazatok
költésszerkezetét
összehasonlíthatóvá
vállik.

Hátrány:

nem követi a
termék elhasználódási
folyamatát

Degresszív

módszer

(maradványmódszer, kumulatív
módszer)

A

működési idő első szakaszában a
tárgyi eszköz
értékének nagyobb
hányadát írják le,
és a leírási hányad
fokozatosan csökken. Ezt a módszert
gyorsított el-járásnak is
hívják. Az eszköz
élettartamának elején a
ténylegesnél nagyobb
értékvesztést számolunk el,
míg a
végén egyre kisebbet.

1.)

Maradványmódszer: fix
leírási kulcsot alkalmazunk, azonban a kulcsok
ve-títési alapja évente
változik, ami a mindenkori nettó
érték.

2.)

Kumulatív módszer:

nullára leírjuk az
eszközértéket. A
leírási kulcsot úgy kapjuk, hogy az
élettartamból hátralévő
évek számát osztjuk az évek
szám-jegyének
összegével.

Progresszív

leírás:

lassított ütemű
töketörlesztésként
értelmezhető, amikor az évek
múlásával az
értékcsökkenés
összege nő.

Követi

a tárgyi eszköz
életgörbéjét,
hátránya hogy a befektető nagyon lassan jut
tőkéjéhez.

2.)

Forgóeszközök: olyan erőforrások, amelyek ellenértéke rövid idő alatt (egy éven) megtérül. A cégek tehát annyi forgóeszközt tartanak, amennyi a beszerzés-termelés-készle-tezés-értékesítés normális menetéhez szükséges. Ezt a forgóeszköztartás tranzakciós motívumának nevezzük. A biztonsági szempontok is indokolják, mivel az a befektetés gyorsabban pénzzé tehető @ óvatossági motívum.

A véletlenszerűen adódó üzleti lehetőségek kiaknázása is forgóeszköztartást igényel @ spekulációs motívum.

A forgóeszközök csoportjai:

- készletek - követelések - értékpapírok - pénzeszközök
Pénzügyi forgóeszközök (pénzeszközök, követelések, értékpapírok)
Ide tartozik a készpénz is amely a gazdálkodáshoz, a fizetések teljesítéséhez szükséges.

Követelések fennállhatnak vevőkkel szemben, ha a szolgáltatásért vagy áruszállításért később fizetnek.

Értékpapírok, melyek rövid távú ügyletekhez tartoznak. Készletek:

- árukészletek: továbbértékesítési célból beszerzett termékek

- anyagkészletek: termékek gyártása során használják fel
- befejezetlen termelés készletei: megmunkálás, szerelendő termékek

- félkész termékek: további megmunkálásra váró termékek

-

késztermék: teljesen
befejezett, értékesítésre
szánt termék
- egyéb
készletek: munkaruha, szerszámok,
fogyóeszközök

Forgási

mutató: azt jelzi, hogy
hányszor, mennyi idő alatt fordulnak meg az
eszközök a pénz és az
egyéb formák
között. Általában
készle-tekre, készletele-mekre,
vevőállományra vonatkoznak.

Forgások

száma:
árbevétel/átlagos

eszközérték

Fordulatok

száma:
árbevétel/átlagkészlet

Forgási

napok száma: időszak
napjainak száma/fordulatok száma

3.)

Az emberi tényező:
vállalkozás kulcsfontosságú
erőforrása, hiszen
ő működteti a berendezéseket,
gyárt és elad. Az emberi erőforrás
fontos
sajátossága, hogy akarata van. Nem lehet
munka-ereje felett korlátlan uralmat
gyakorolni. Legfontosabb jellemzője a szakértelem. A
vállalkozáson belül
külön-böző
szak-értelmet
kívánó feladatokat kell
végezni. Szellemi tőke:
tudás,
tapasztalat, elkötelezettség, hűség,
lelkesség, viselkedés, csoportmunka © HR Az emberi
erőforrás kezelésének
hagyományos módszere a kettős
eszközrend-szer. A jónak
béremelés, dicséret jár.
A rossznak elbocsátás. Emberekhez
nem, vagy nem közvetlenül
kapcsolódó
erőforrások: márkanév,
good-will, szervezeti rugalmasság, vállalati
kultúra, innováció
képesség, stb.

4.)

Információ: az adat egy
esemény vagy ügylet
jellemzése számokkal vagy

szöveggel. Az adatok sokaságából felhasználásra alkalmas információkat állítanak elő. Az in-form. a cég működése szempontjából fontos ismeretanyag. Az információ igen változatos formában szolgálja a szervezet céljait. Az információforrások igen változatosak: tájékoz-tatók, újságcikkek, közlönyök, belső jelentések, piactanulmányok, Web-oldalak. Az információk megszerzése és szervezeten belüli hasznosí-tása drága. A megítéléstől, a kockázattól függően több-kevesebb pénzt fektetnek információgazdálkodásukba. Az információ bizonytalanságot szüntet meg, a jelenbeli és múltbeli gazdasági események rendszerint megismerhetők.

5.)

Immateriális javak: ez az egyik legfurcsább erőforrás, ugyanis fizikailag nem léteznek, nem fog-hatók meg. Ide tartoznak a szabadalmak, védjegyek, a szerzői jogok, a va-gyonértékű jogok (üzlethelyiség bérleti joga, földhasználati jog, haszonélvezeti jog). Ezek az erőfor-rások forgalomképesek, értékesíthetők és vásárolhatók és amortizálódnak. Az immateriális javakat a cégek megvásárolhatják, de a cégek alapításakor vagy alaptőkájük növelésekor apportálni lehet. Értékük így megegyezésen alapul. A cég mérlegében is szerepelnek, s a számviteli törvény alapján a befektetett eszközök közé sorolják őket. Értékcsök-kenést számolnak el utánuk, tehát hosszú idő alatt térülnek meg.

Erőforrások forrásai, finanszírozási lehetőségei
Különböző nagyságú és összetételű erőforrásokra van

szükség, ezek két fő
forrásból
biztosíthatók: - saját
forrás: vállalat induló
vagyon, a megmaradt
mérleg szerinti eredmény,
amortizáció, alap és
tőzstőkeemelés, kockázati
tőkenújítás.

idegen
forrás:
bankhitel,
alapjuttatás,
kötvénykibocsátás,
forfetírozás, lízing
igénybevétele @ hosszú
lejáratú hitelek
Szállítói hitel,
bankhitel, váltótartozás,
faktorálás @ rövid
lejáratú hitelek.
Folyamatosan képződnek az adott időtartam alatt

kötelezettségek, melyek
ki-egyenlítési forrást
jelentenek.

-
szállítókkal szembeni
tartozások - előlegek -
vállalat dolgozóival szembeni
kötelezettségek - állami
költségvetéssel,
társadalombiztosítással
szembeni kötelezettségek -
önkormányzatokkal szembeni
kötelezettségek